

ARPS nieuwsbrief

Jaargang 4 nummer 2 – juni 2008

Johan Christiaens Brecht Reyniers

1. Boekhoudhervormingen in Europese overheden: spelen internationale standaarden een belangrijke rol?

Een recent onderzoek van Christiaens & Reyniers toont aan dat het antwoord op bovenstaande vraag ‘neen’ is. Deze paper, die enkele weken geleden voorgesteld werd op de tweejaarlijkse CIGAR (Comparative International Governmental Accounting Research) conferentie in Italië (Modena), richt zich op de recente hervormingen in lokale en centrale overheden in Europa. Bovendien biedt deze paper een antwoord op de vraag waarom een overheid kiest voor een bepaald boekhoudsysteem (cash accounting, dubbele boekhouding of de International Public Sector Accounting Standards).

CIGAR Network

De paper toont duidelijk dat zowel lokale besturen als centrale overheden in Europa al op grote schaal overgegaan zijn naar het dubbel boekhoudsysteem. Slechts enkele jurisdicties houden vast aan het traditionele kasboekhouden. De belangrijkste redenen om een “bedrijfsboekhoudsysteem” te installeren in een publieke organisatie zijn wijd verspreid. Het gaat voornamelijk om

- een verbeterd kostenbewustzijn en efficiëntie;
- goede financiële informatie ter ondersteuning van performance management;
- een duidelijkere externe verantwoording (“accountability”);
- en een beter kas- en vermogensbeheer.

De hoofdmotieven om voor een IPSAS boekhoudsysteem te kiezen, nl. het gebruik maken van de bestaande kennis en standaarden en de verbetering van de vergelijkbaarheid van financiële informatie, zijn veel minder gekend in Europa. Bovendien wijst de studie ook op een eerder institutioneel probleem, namelijk dat nationale boekhoudregels sterk doorwegen op de boekhoudhervormingen in de publieke sector.

2. Wat is de invloed van subsidies op het bestuur van not-for-profit organisaties?

Hoewel de twaalfde CIGAR conferentie (mei 2009) zich concentreert op vergelijkend boekhoudonderzoek in de publieke sector besteedde men ook (beperkt) aandacht aan de not-for-profit sector. In dit kader werd de paper van Vlassenroot, Christiaens en

Verbruggen voorgesteld. Deze bijdrage bestudeert de invloed van subsidies op de financiële situatie van not-for-profit organisaties.

De [paper](#) wijst op het feit dat wanneer bestuurders van een vzw of een andere not-for-profit organisatie meer aandacht moeten besteden aan het verwerven van subsidies, zij de managers wat uit het oog verliezen. Op hun beurt hebben de managers dan minder voeling met het bestuur en zullen ze minder geneigd zijn om de financiële middelen te sparen. Kortom, in not-for-profit organisaties die sterker afhankelijk zijn van subsidies, worden minder geldmiddelen gespaard. Het management kiest met andere woorden voor de korte termijn oplossing, hoewel de bestuurders duidelijk een lange termijn koers vooropstellen.

De toevoeging van een aantal not-for-profit research projecten was zeker een toegevoegde waarde voor de CIGAR conferentie. Het ARPS onderzoekscentrum is benieuwd of deze lijn zal doorgetrokken worden op de dertiende **CIGAR conferentie** die in **2011** door de **Universiteit Gent** zal georganiseerd worden.

3. Nieuwe informatie van de IPSASBoard

De International Public Sector Accounting Standards Board lanceerde onlangs vijf nieuwe voorstellen tot standaard.

NEW!!!

Exposure Draft [37](#), [38](#) en [39](#) behandelen de boekhoudkundige verwerking van financiële instrumenten zoals obligaties en leningen. Iedereen wordt uitgenodigd om commentaar op deze voorstellen te geven voor 31 juli 2009.

Daarnaast werden ook voorstellen gedaan omtrent de boekhoudkundige behandeling van immateriële activa en samenwerkingsverbanden. [ED 40](#) “Intangible Assets” en [ED 41](#) “Entity Combinations from Exchange Transactions” zijn respectievelijk gebaseerd op IAS 38 en IFRS 3. Op beide voorstellen tot IPSAS standaard kan men commentaar geven voor 15 augustus 2009.

Ten slotte staat ook [ED 36](#) “Agriculture” nog steeds open. Voor 30 juni 2009 kan iedereen commentaar insturen (EDComments@ifac.org) op het voorstel omtrent het verwerken van de financiële informatie van landbouwactiviteiten.

Naast deze zes openstaande voorstellen tot standaard, werkt de IPSASBoard ook aan een herziening van “Financial Reporting under the Cash Basis of Accounting”. Aan de hand van een enquête bij personen die betrokken waren bij de implementatie van de kasstandaard wil men de huidige standaard aanpassen.

Ten slotte heeft de Board ook het IPSAS handboek 2009 uitgegeven. Dit “Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements” kan **gratis** gedownload worden van de [IPSASB-website](#). De 2007-editie van het IPSAS handboek is sinds kort ook in het Frans en Spaans beschikbaar.

Wie interesse heeft in de ontwikkeling van de IPSAS-standaarden of de evolutie van de implementatie ervan, kan zich steeds inschrijven op de nieuwsbrief van de IPSASB, via volgende [link](#).

4. Wanneer komt er schot in de externe audit zaak?

In de juni-editie van 'Lokaal' pleit Mark Suykens, voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, ervoor om “dringend werk te maken van een volwaardige externe (single) audit ter vervanging van de vele sectorale toezichtvormen”. Daarnaast hamert hij ook op de uitvoering van de strategische meerjarenplanning.

Het onderzoekscentrum ARPS UG-EY sluit zich graag aan bij Suykens. De uitvoering van de externe audit in lokale besturen laat al veel te lang op zich wachten. Bovendien wordt vaak vergeten dat er in België al meer dan een halve eeuw expertise en kennis op het gebied van de externe audit werd opgebouwd. De verantwoordelijke beroepsorganisatie, het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, zorgt voor opleiding, toezicht en de organisatie van kwaliteitscontrole. Het zou dan ook onverstandig zijn om geen gebruik te maken van de aanwezige kennis wanneer de externe audit in lokale besturen uitgebouwd wordt.

5. Visitatie in OCMW's: een eerste praktijkervaring

De Limburgse vereniging van OCMW-secretarissen richt jaarlijks een vormingstweedaagse in. Dit jaar heeft men het project “visitatie voor en door OCMW-secretarissen” van nabij bekeken.

Met behulp van een pilootproject in het middelgrote OCMW van Heusden-Zolder testte men de methodiek ‘Visitatie voor en door collega's’, geleend van het Nederlandse Divosa. Enkele opvallende vaststellingen: de gebruikte vragenlijsten gaan uit van het systematisch en eenduidig meten van organisatieaspecten, hoewel onze OCMW's nog lang zo ver niet staan. Daarnaast is een goede, constructieve dialoog met de visitatiecommissie van cruciaal belang. Het spreekt dan ook voor zich dat de samenstelling van deze commissie zeer belangrijk is.

Hoewel dit initiatief als moderniserend kan beschouwd worden, stellen we vast dat er vandaag de dag een wildgroei aan audit, controle, visitatie e.d. is ontstaan. Het verdient dan ook aanbeveling om bij de opzet van de visitatie niet op een onbezonnen manier te werk te gaan en gebruik te maken van de reeds bestaande kennis en werkwijzen.